

Силабус курсу

Митні технології

Ступінь вищої освіти – магістр
Освітньо-професійна програма «Митна справа»

Рік навчання: I Семестр: II

Кількість кредитів: 4 Мова викладання: українська

Керівник курсу

канд. екон.наук Сідляр Вікторія Володимирівна

Контактна інформація

vicsidvs@gmail.com +380677876437

Опис дисципліни

Курс "Митні технології" спрямований на формування в учасників навчального процесу необхідних теоретичних знань і практичних умінь у сфері сучасних митних технологій, а також на розвиток здатності ефективно та фахово використовувати отримані знання під час професійної діяльності. Ця дисципліна обґрунтовує важливість цифрової трансформації митних процедур і використання інноваційних технологій для спрощення й підвищення ефективності митних операцій та забезпечення безпеки міжнародного товарообігу в контексті глобалізації й розвитку діджиталізації.

Курс орієнтований на майбутніх підприємців та менеджерів підприємств, які працюватимуть у сфері ЗЕД, митників, митних брокерів та агентів з митного оформлення, а також широке коло студентів, які потребують знань та вмінь у митній сфері.

Структура курсу

Тема	Результати навчання	Завдання
Тема 1. Митні технології та їх значення в цифровій економіці	Знати сучасні тренди цифрової економіки та її компоненти, вміти оцінювати можливості та розпізнавати загрози цифровізації. Оволодіти знаннями про роль інформаційно-комунікаційних технологій у цифровізації економіки та вміти аналізувати особливості й можливості сучасних цифрових технологій, таких як блокчейн, штучний інтелект, Інтернет речей тощо. Знати сучасний стан цифровізації в Україні та вивчити напрямки розвитку митних технологій у їх взаємозв'язку з діджиталізацією в митній сфері.	Тести, питання

<p>Тема 2. Митні інформаційні системи: суть, класифікація та особливості функціонування</p>	<p>Знати сутність та роль інформаційних систем у сучасному митному середовищі. Вивчити різновиди інформаційних систем, спрямованих на митне оформлення, моніторинг, аналіз та статистику, а також засоби забезпечення безпеки та конфіденційності даних у митних інформаційних системах. Знати основні завдання та функції Єдиної автоматизованої інформаційної системи (ЄАІС) митних органів, її структуру та складові, а також порядок та умови застосування цієї системи. Вміти аналізувати повноваження суб'єктів ЄАІС. Розуміти переваги та виклики використання інформаційних систем у митній сфері.</p>	<p>Тести, питання, ситуаційні завдання</p>
<p>Тема 3. Діджиталізація процесів митного оформлення та декларування</p>	<p>Розуміти значення діджиталізації у сфері митного оформлення і декларування. Вміти визначати можливості контролю та обміну електронною митною інформацією, розуміти переваги та ризики цифрової обробки та збереження даних. Розуміти можливості технологічних інструментів цифровізації митного оформлення та декларування, вміти аналізувати виклики та обмеження, що виникають при їх впровадженні. Знати особливості підготовки персоналу до роботи з цифровими інструментами в контексті діджиталізації митних процесів.</p>	<p>Тести, питання, ситуаційні завдання</p>
<p>Тема 4. Технічні та спеціальні засоби забезпечення ефективного митного контролю</p>	<p>Знати особливості нормативно-правового регулювання використання технічних та спеціальних засобів у митному контролі. Вміти класифікувати ці засоби та розуміти їхні технічні характеристики. Знати порядок використання пошукових засобів митного контролю та їхні технічні можливості. Вміти розпізнавати приховані місця в транспортних засобах за допомогою пошукових технічних пристроїв. Володіти класифікацією та оцінкою використання засобів ідентифікації під час митних оглядів транспортних засобів. Знати методiku використання засобів ідентифікації в митній практиці. Знати сутність аудіовізуального контролю та його особливості в практиці проведення митного контролю.</p>	<p>Тести, питання, практичні завдання</p>

<p>Тема 5. Технологічні схеми пропуску через митний кордон держави</p>	<p>Знати зміст і різновиди технологічних схем пропуску через митний кордон держави. Вміти розрізняти типові та детальні технологічні схеми митного контролю та розуміти порядок їх затвердження. Знати особливості типових технологічних схем пропуску через державний кордон України для автомобільних, водних, залізничних та повітряних транспортних засобів, перевізників і товарів, що переміщуються ними.</p>	<p>Тести, питання, ситуаційні завдання</p>
<p>Тема 6. Митні технології в діяльності митних посередників</p>	<p>Знати сутність та особливості організаційного та нормативно-правового забезпечення митного посередництва в Україні. Вивчити особливості господарсько-правових функцій митних посередників у процесі переміщення товарів, предметів, транспортних засобів та їх зберігання на митних складах. Розуміти роль та функції митних технологій в організації господарської діяльності митного брокера. Вміти аналізувати та оцінювати особливості технологічного забезпечення взаємовідносин митних брокерів з суб'єктами ЗЕД та митними органами.</p>	<p>Тести, питання, практичні завдання</p>
<p>Тема 7. Розвиток митних технологій в парадигмі міжнародного митного співробітництва</p>	<p>Розуміти важливість розвитку митних технологій у міжнародному співробітництві в митній сфері. Вміти аналізувати та оцінювати технологічні інновації у митній сфері, зокрема вплив на автоматизацію митних процедур, перспективи штучного інтелекту, аналізу даних тощо. Розуміти ризики впровадження митних технологій, пов'язаних з кібербезпекою та захистом даних.</p>	<p>Тести, питання</p>
<p>Тема 8. Смарт-митниця в Україні: етапи становлення та характеристика</p>	<p>Знати основні складові та напрямки розвитку Смарт-митниці. Вміти аналізувати процес спрощення митних процедур та оцінювати його вплив на розвиток партнерства митниці з бізнесом. Розуміти важливість розвитку механізму "єдиного вікна" для митного контролю та оформлення товарів. Знати переваги митного аудиту як форми митного контролю та вміти досліджувати вплив сучасних технологій на його ефективність. Вміти аналізувати можливості та оцінювати перспективи створення цифрових клієнтських сервісів митних органів.</p>	<p>Тести, питання</p>

Літературні джерела

1. Бороденко Т. Європейський вектор в митному адмініструванні України. *Грааль науки*. 2023. №24. С.132–139. DOI <https://doi.org/10.36074/grail-of-science.17.02.2023.021>
2. Герчаківський С.Д. Митна справа. Навчальний посібник. Тернопіль: Вектор, 2020. 316 с.
3. Герчаківський С. Д. Митне адміністрування. навч. посіб. для студентів вищих навчальних закладів III-IV рівнів акредитації. Тернопіль: ЗУНУ. 2020. 328 с.
4. Державна митна служба України. URL: <https://customs.gov.ua> .
5. Дзюбинський А., Дзюбинська О., Шегинський О. Митна політика в умовах воєнного стану. *Товарознавчий вісник*. 2023. № 1, 16. С. 98-104. DOI <https://doi.org/10.36910/6775-2310-5283-2023-17-8>.
6. Іванова Д., Тищенко В. Актуальність реформування діяльності митних органів України. *Економіка та суспільство*. 2023. №48. doi: 10.32782/2524-0072/2023-48-40.
7. Квеліашвілі І. М., Тоцька Т. С. Упровадження актуальних концепцій управління митною справою європейських країн у національну практику. *Публічне управління у сфері державної безпеки та митної справи*. 2021. №29. С. 74–80. DOI <https://doi.org/10.32836/2310-9653-2021-2.12>
8. Комарницька Г.О. Механізм розвитку митного обслуговування в умовах державноприватного партнерства. *Інвестиції: практика та досвід*. 2019. №15. С. 27–34.
9. Концепція розвитку електронного урядування в Україні: розпорядження Кабінету Міністрів України від 20.09.2017 р. № 649-р. URL: <http://zakon.rada.gov.ua.649-p>.
10. Миронюк Р. В. Генеза правового регулювання процедури здійснення митного пост-аудиту в Україні. *Правова позиція*. 2022. № 3 (36). С. 3034.
11. Митний кодекс України № 4495-VI від 13.03.2012 URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/4495-17>
12. Митний контроль та митне оформлення в морських пунктах пропуску: проблемні аспекти та напрями удосконалення : кол. моногр. / за заг. ред.: Т.В. Рудої, А.В. Артеменка. Хмельницький. 2020. 236 с.
13. Міжнародна конвенція про спрощення і гармонізацію митних процедур (Кіотська конвенція). URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_643#Text .
14. Назарова Г., Кононенко Л., Васильєв О. Митне оформлення у системі митного контролю: сучасний стан та напрями удосконалення. *Таврійський науковий вісник. Серія: Економіка*. 2023. № 16. С. 249-257. DOI <https://doi.org/10.32782/2708-0366/2023.16.33>
15. Положення про діяльність митних брокерів. Наказ Міністерства фінансів України від 04.08.2015 р. № 693. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1036-15#Text>.
16. Полякова Ю. В., Котуха О. С., Олашин М. М. Інституційно-правове забезпечення міжнародного митного співробітництва України. *Експерт: парадигми юридичних наук і державного управління*. 2020. №9. С. 263–273. DOI [https://doi.org/10.32689/2617-9660-2020-3\(9\)-263-273](https://doi.org/10.32689/2617-9660-2020-3(9)-263-273)
17. Про виконання митних формальностей відповідно до заявленого митного режиму. Наказ Міністерства фінансів України від 31.05.2012 р. № 657. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1669-12#Text>
18. Про встановлення Митного кодексу Союзу. Регламент Європейського парламенту і Ради (ЄС) № 952/2013 від 09.10.2013 р. URL : https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/984_009-13
19. Про затвердження Положення про склади тимчасового зберігання. Наказ Міністерства фінансів України від 16.07.2012 р. № 835. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1307-12#Text>
20. Про затвердження Порядку надання складським об'єктам статусу «митний

- склад» та позбавлення такого статусу. Наказ Міністерства фінансів України від 16.07.2012 р. № 835. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1324-12#Text>
21. Про затвердження плану заходів з імплементації положень Угоди СОТ про спрощення процедур торгівлі: Розпорядження Кабінету Міністрів України від 19 червня 2019 р. № 444-р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/444-2019-%D1%80#Text>
  22. Про схвалення концептуальних напрямів реформування системи органів, що реалізують державну податкову та митну політику : Розпорядження КМУ від 27.12.2018 № 1101-р URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1101_2018-%D1%80.
  23. Сидорович О., Герчаківський С. Інформаційне забезпечення митної справи України в контексті цифрової стратегії розвитку суспільства. *Світ фінансів*. 2021. № 1 (66). С. 210–225. URL: <http://sf.wunu.edu.ua/index.php/sf/article/view/1429/0>
  24. Слатвінська М. О. Митна політика України: виклики воєнного стану. *Актуальні проблеми розвитку фінансів в умовах цифровізації економіки України*. 2023. С. 37–39.
  25. Угрин В.В. Діджиталізація митного контролю в Україні. *Інфраструктура ринку*. 2020. № 47. URL: <http://www.market-infr.od.ua/uk/2020>
  26. Чорна Т.О. Формування інтегрованих інформаційних механізмів системи управління митно-безпековою діяльністю в умовах глобалізації. Управління соціально-економічними системами на основі підвищення ефективності маркетингових послуг в умовах діджиталізації : колективна монографія за ред. Чобіток В. І. Х., 2023. 363 с. С. 108–124.
  27. Щербатюк Н.В. Організація митного контролю: європейський досвід. *Часопис Київського університету права*. 2020. № 1. С. 387–391.
  28. Confriad Paneuropean Taxation and Customs Union. European Commission. URL: https://ec.europa.eu/taxation_customs/general-information-customs/customs-security/security_en
  29. Electronic customs. Taxation and Customs Union. European Commission. URL: https://commission.europa.eu/index_en
  30. Erkoreka M., Blas A. Implementation performance in the field of the EU Customs Union: consequences of differentiated policy implementation on customs control efficiency, *Journal of European Integration*. 2023. P. 803–821. DOI: [10.1080/07036337.2023.2183198](https://doi.org/10.1080/07036337.2023.2183198)
  31. Fedotov O., Nazarko A. Ukrainian Customs Is Under fire. Functioning of the Territorial Bodies of the State Customs Service During the Russian Invasion. *World Customs Journal*. 2023. Vol. 17 (1). p. 1-12.
  32. Globally Networked Customs - World Customs Organization. URL: <http://www.wcoomd.org/en/topics/facilitation/activities-and-programmes/gnc.aspx>.
  33. Integrated Border Management. European Union Advisory Mission for Civilian Security Sector Reform Ukraine. URL : <https://www.euam-ukraine.eu/tag/ibm>.
  34. Карпа М., Акімов О., Акімова Л. State Regulation in the Spere of Customs Control of Ukraine: EU Experience and Prospects for Development. *Public Administration and Law Review*. 2023. №1. P. 12–20. DOI: <https://doi.org/10.36690/2674-5216-2023-1-12>
  35. Koller R., Douglas M. Open Customs Blockchain: The missing piece to unlocking the broad application of distributed ledger technology for Customs? URL: https://mag.wcoomd.org/magazine/101-issue_2_2023/open-customs-blockchain/
  36. The role of advanced technologies in cross-border trade: A customs perspective. World Trade Organization. 2022. URL : https://www.wto.org/english/res_e/booksp_e/wcotech22_e.pdf
  37. Security challenges and responses : Japan Customs experience WCO Security Conference 11-12 December 2019, Brussels, Belgium Japan Customs URL : https://na.eventscloud.com/file_uploads/1066be25a8b116a48215c5a84443da54_3.4MrTakahiroA_raki_EN.pdf
  38. Ylönen M., Aven T. A new perspective for the integration of intelligence and risk

Політика оцінювання

У процесі вивчення дисципліни «Митні технології» використовуються наступні засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання: стандартизовані тести; поточне опитування; залікове модульне тестування та опитування; оцінювання результатів КПІЗ; студентські презентації та виступи на наукових заходах; ректорська контрольна робота; інші види індивідуальних та групових завдань. Підсумковою формою контролю є залік.

Політика щодо дедлайнів і перескладання. Для виконання усіх видів завдань студентами та проведення контрольних заходів встановлюються конкретні терміни. Перескладання модулів проводиться в установленому порядку.

Політика щодо академічної доброчесності. Списування під час проведення контрольних заходів заборонені. Під час контрольного заходу студент може користуватися лише дозволеними допоміжними матеріалами або засобами, йому забороняється в будь-якій формі обмінюватися інформацією з іншими студентами, використовувати, розповсюджувати, збирати варіанти контрольних завдань.

Політика щодо відвідування. Відвідування занять є обов'язковим. За об'єктивних причин (наприклад, карантин, військовий стан, хвороба, закордонне стажування) навчання може відбуватись в дистанційній формі за погодженням із керівником курсу з дозволу дирекції факультету.

Оцінювання

Остаточна оцінка за курс розраховується наступним чином:

Заліковий модуль 1	Заліковий модуль 2	Заліковий модуль 3	Разом
30 %	40%	30%	100%
Поточне оцінювання (теми 1–3) – мах 40 балів. Модульна робота – мах 60 балів.	Поточне оцінювання (теми 4–8) – мах 40 балів. Модульна робота – мах 60 балів.	Підготовка КПІЗ – мах 40 балів. Захист КПІЗ – мах 40 балів. Виконання завдань під час тренінгу – мах 20 балів.	Підсумковий бал = оцінка за ЗМ1×0,3 + оцінка за ЗМ2×0,4 + оцінка за ЗМ3 × 0,3

Шкала оцінювання студентів:

ECTS	Бали	Зміст
A	90-100	відмінно
B	85-89	добре
C	75-84	добре
D	65-74	задовільно
E	60-64	достатньо
FX	35-59	незадовільно з можливістю повторного складання
F	1-34	незадовільно з обов'язковим повторним курсом